

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

40M

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie mk 1200, z odnośzeniem do domu mk 1300, zamiejscowa mk 1300, zagranicą mk 1.600.

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Nr. 237. — Rok V. Kraków, czwartek 31 sierpnia 1922 r. Red. naczelny KRZYWY ANTONI

Nasze kopalnie nafty.

Kopalnie nafty rozlane w Małopolsce u podnóża Karpat są stale przedmiotem apetytów zagranicznych przemysłowców, którzy chcieliby się w nich usadowić na dobre, aby móżd stąd eksportować i wywozić naftę. Ale te kopalnie będące w naszym ręku są jednocześnie solą w oku episkopu przeciwko Polsce emigracji ukraińskiej ze wsch. Małopolski, która nasyła ustawicznie na nie agitatorów, podburzających spokojną ludność miejscową lub próbujących nawet zamachów na szyby naftowe. O podobnym wypadku podpalenia szybu naftowego pod Kołomyją i podłożenia naboju dynamitowych donosiliśmy wczoraj.

JAN ZAMORSKI,
POSEŁ NA SEJM USTAWODAWCZY.

Tragiczne zubożenie Polski.

II.

Gdy się doda do tego, że wszyscy wrogowie Polski popierają te belwederskie maniactwa dla zniszczenia Polski, to łatwo zrozumieć, jak groźnym jest to niebezpieczeństwo. Preparuje się Polskę na bezwolny hup dla socjalistycznych eksperymentów. Obniżenie zamożności i dewaluacja pieniądza są jednym ze środków, mających umożliwić i przyspieszyć ten proces.

I w tym powszechnym zubożeniu zaszliśmy już dość daleko. Jeszcze raz powtarzam i przypominam, że nie należy ludzię się zawrotnymi cyframi. Chcąc mieć pojęcie o bogactwie obywateli, trzeba ich dochody i ich zdolność finansową oceniać nie wedle ilości marek, lecz wedle ich zdolności nabywczej czy wytwórczej. Wielkie majątki i dochody trzeba przełożyć na zakłady fabryczne, przedsięwzięcia górnicze, pałace i t. d., na jakie mogliby się zdobyć, — mniejsze na domy, automobile, ilość ubrań, butów, a bodaj wino na obiad, czy wyjazd za granicę. A wtedy okaże się, że zdolność nabywczą i wytwórczą Polaków w porównaniu z taką samą zdolnością czasu przedwojennego, zmalała najmniej dziesięciokrotnie, a w pewnych warstwach i znacznie więcej.

Temu spostrzeżeniu można przeciwstawić dwa zarzuty: 1) winna tu dewaluacja pieniądza; 2) winno niepomierne podroczenie fizycznej pracy.

Zarzuty te są nietrafne. Dewaluacja pieniądza, spowodowana przez mylną politykę skarbową, jest objawem, który podwyższa ceny przedmiotów, a więc oznacza wzrost bogactwa, jeżeli polityka gospodarcza jest prowadzona właściwie. Przy rozsądnej ekonomii dewaluacja pieniądza sprowadza się tylko do wzrostu cen. Ale u nas, mimo cen wysokich, bogactwo powszechne maleje w sposób zatrważający.

Nasza inflacja nie jest dewaluacją, lecz socjalistycznym podkopywaniem pieniądza jako miernika wartości.

I skutek tego ubożenia kraju i ubożenia jego obywateli powiększanie się liczby środków płatniczych nigdy nie dościga wzrostu drożyzny. Bo u nas wskutek socjalizującego ustawodawstwa i zarządzeń spada w gwałtowny sposób bogactwo jednostek. Ubożemy w oczach. Można powiedzieć, że

przez niespełna 4 lata wolności wszyscy Polacy zbankrutowali, tylko nierównomiernie, jedni widoczniej, drudzy mniej widocznie.

Nie wystarczy na wytłumaczenie tego zjawiska powoływanie się na wzrost zapłaty za pracę fizyczną. Zapewne, że fabrykaty od domów, kolei, mostów, tramwajów, aż do odzieży muszą drożeć, gdy podrożeje robotnik, pracujący przy ich wytwarzaniu. Ale gdyby zamożność powszechna wzrastała, to zdolność nabywczą obywateli względem przedmiotów o droższej robociznie bynajmniej się nie zmniejszyła. Tymczasem zastój budowlany jest najlepszym wskaźnikiem, że niema już ludzi, których stać na budowę domów. A przed wojną takich ludzi były masy.

I ten wzrost cen robocizny należy rozwiązywać i z drugiej strony. Wydawał się gorzkim

Rząd chce uniemożliwić jesienne posiedzenie Sejmu.

Chodzi o odroczenie terminu wyborów.

Warszawa (tel. wł.). Rząd usilnie zabiega o odroczenie sesji jesiennej Sejmu. Prezydent Nowak dwukrotnie konferował wczoraj z marszałkiem Trampczyńskim, proponując odroczenie sesji do czasu powrotu Naczelnika Państwa z Bukaresztu. Stanęło na kompromisie. Marszałek miał zwołać na Sejm, zgodnie z pierwotnym zamiarem, na dzień 14 września, ale tylko dla formalnego otwarcia sesji, ponieważ plenarne posiedzenia rozpoczęłyby się dnia 19 września. W międzyczasie obradowałyby komisje: konstytucyjna i skarbowa, nad ustawą o samorządzie dla Małopolski Wschodniej, kil-

koma ustawami finansowymi, oraz nad ustawą o ochronie lokatorów. Dnia 23 września, według projektu marszałka, Sejm ukończyłby pracę. Kompromis ten nie znalazł aprobaty prezydenta ministrów i dziś o godzinie 12-tej w południe konferował będzie p. prez. Nowak powtórnie z p. marszałkiem w sprawie odroczenia sesji jesiennej.

W kołach politycznych przypuszczają, że istotnym powodem tej akcji nie jest podróż Naczelnika Państwa do Bukaresztu, lecz chęć odroczenia wyborów przez sztuczne opóźnienie i przewleczenie sesji jesiennej Sejmu, podczas której akcja wyborcza nie mogłaby się odbywać.

Zamach na posterunek policji.

Dwie bomby eksplodowały. — Zuchwałę podpalenie miasta Jaworowa.

Lwów (tel. wł.). W ubiegły poniedziałek dnia 28 b. m. dokonano niezwykle zuchwałego zamachu na posterunek policji w Jaworowie, na szczęście bez większych ofiar. Oto przed wieczorem nieznaną bliżej sprawcy wrzucili do wnętrza domu, w którym mieści się posterunek policji, dwie bomby, które z niesłychanym hukiem eksplodowały, niszcząc całe urządzenie mieszkania. Na szczęście w chwili tej wszyscy posterunkowi byli na służbie, jeden zaś z nich, przeby-

wający właśnie w mieszkaniu, ranny został odłamkiem bomby w nogę.

Prawie jednocześnie wybuchł pożar na przeciwległym końcu miasta, w zabudowaniach, należących do hr. Dębickiego. Dzięki szybkiej pomocy pożar zdolano zlokalizować.

Nie ulega wątpliwości, że ma się tu do czynienia z tajną mafią polityczną, która dokonała jednocześnie zamachu na policję i wzniciła pożar.

dla ludzi żyjących z pracy, bo wynagrodzenie za pracę fizyczną wzrastało prędzej i widoczniej, niż za pracę umysłową. Ale to nie jest dowodem, że płaca inteligenta była niekiedy niska.

Przetłomaczywszy to na zdolność nabywcę, obaczy my, że przed wojną robotnik tkacki na Śląsku Cieszyńskim, płatny najmarniej ze wszystkich robotników zawodowych, kusił się niejednokrotnie ze skutkiem na nabycie ogródka i zbudowanie na nim domku na spłaty, dziś żaden, najhojniej oplacony robotnik, nie może nawet marzyć, mimo, iż wygląda na magnata w zestawieniu z urzędnikiem. A to świadczy nie o tem, że zamożność robotnika się zwiększyła, lecz o tem, że

zamożność urzędnika w gwałtowny sposób tak zmalała, że nawet w porównaniu z robotnikiem urzędnik jest nędzarzem.

Powierzchowne są twierdzenia ludzi patrzających na gęste libacje, na wesela okazale i na pewne zbytki. Jest to pozor. Chłop średnio zamożny i przed wojną budował córce, wydawanej za mąż gospodarstwo obejście, dawał statek wyprawę i inwentarz, a ponadto sprawiał jej wesele z zabitej krowy, wielu litrów wódki, pół hektolitra piwa i muzyki. Dziś wystawne wesele chłopskie polega z sobą wydatek na tę samą ilość mięsa, trunków, muzyki i gości, ale nie daje już nowych zabudowań gospodarskich. Tylko inteligentom, których na podobny wydatek nie stać, wydaje się ta wystawność przez czarność, zbytkiem, prowokacją. A ona jest tylko dowodem ogromnego zubożenia inteligencji.

Możnaby ten wywód rozproszyc w wielką książkę i wtedy każdyby zobaczył na przykładach i cyfrach, jak bardzo zubożeli wszyscy Polacy, chociaż nierównomiernie. Zdaje się jednak, że każdy czytelnik, który zechce wszystkie objawy pozornej zamożności przemieniać na zdolność nabywcę i wytwórcę, dojdzie do przekonania, że ta zdolność zmalała u wszystkich, nawet u bogaczy i że Polska bankrutuje. Lewica, która wyłącznie ponosi odpowiedzialność za ten stan rzeczy, próbuje odwrócić uwagę od zagadnienia, wskazując te resztki zamożności, jakie po ośmiu latach jeszcze pozostały i budzi na nie apetyty mas. Ale gdy reszta domów runie, gdy lasy zostaną wycięte, gdy obszary zostaną uszkodzone, a połowa ludności zostanie bez dachu, bez zarobku, bez możliwości życia, wtedy dopiero

okaże się cała zbrodnia tych, którzy nie chcieli i nie umieli wytworzyć ustaw, sprzyjających wytwarzaniu nowych, nieistniejących wartości, tylko rozdrapywali z wielką zajadłością te wartości, jakie jeszcze ocalały.

Dla człowieka nieposiadającego są dwie możliwości dojścia do posiadania: wydrzeć drugiemu lub wytworzyć nową własną wartość.

Lewica przez swoje ustawodawstwo uniemożliwia wytwarzanie nowych wartości, a podburza ludzi do rabunku cudzej własności.

Skutki tego widzimy. Jeżeli chcemy stan rzeczy naprawić, musimy zerwać ze złodziejską i niszczytelką robotą lewicową.

Pokłosie przedwyborcze.

— 000 —

Uchwały Zjazdu Związku Ludowo-Narodowego w Poznaniu.

O przebiegu zjazdu Związku Ludowo-Narodowego w Poznaniu już donosiliśmy obecnie podać możemy znamienne uchwały jakie tam zapadły. Są one następujące:

Zjazd Związku Ludowo-Narodowego potępia bezwzględnie system rządów lewicowo-belwiderskich, który Polskę przez pierwsze lata wkrzeszonego bytu niepodległego na najcięższe narażał klęski i straty.

System ten nie chciał zrozumieć istoty niebezpieczeństwa niemieckiego, lekceważył doniosłość ziem zachodnich, odnosił się do społeczeń-

Walka z drożyzną.

Warszawa walczy z lichwą.

NA PROWINCYI JEST NIESTETY INACZEJ.

Warszawa (tel. wł.). Radość paszkarzy z powodu zlikwidowania okręgowych urzędów do walki z lichwą okazała się przedwczesna. W Warszawie prowadzić będzie walkę nadal komisaryat rządu. W dniu o negdajszym przeprowadzono w Warszawie energiczne poszukiwania za cukrem. —

Stwierdzono, że cukru jest dosyć, większe ilości znaleziono. oraz spisano większą ilość protokołów za nieujawnianie rachunków. Rewizya wywołała ogromny popłoch wśród paszkarzy, którzy nie rozumieli, dlaczego ich niepokoją, kiedy urzędy do walki z lichwą są w stanie likwidacyi.

Liga antydrożyzniana powstaje.

JEST TO WOTUM NIEUFNOŚCI DLA P. NOWAKA.

Warszawa (tel. wł.). „Kurier Informacyjny” donosi, że grono obywateli na widok bezradności gabinetu Nowaka, organizuje Ligę antydrożyznianą. Liga podejmie walkę

z drożyzną, pomiędzy innymi pod formę dozoru granicy. Według planu, organizacja ta ma być olbrzymim stowarzyszeniem które obejmie całą Polskę.

Rząd Nowaka wobec drożyzny bezczynny.

Pogłoski o wywozie zboża za granicę.

Z kół, obserwujących machinacje paszkarckie, zwracają naszą uwagę, że rozeszły się pogłoski o mającym nastąpić wywozie zboża za granicę i to w olbrzymich ilościach.

Już same te pogłoski wystarczają, aby ceny zboża zaczęły iść w górę.

Oto następstwa wręcz niezrozumiałego bezładu i milczenia gabinetu p. Nowaka we wszystkich sprawach aprowizacyjnych.

stwa z nienawiścią, równocześnie narzucając Polsce awanturę pol tykę federacyjną, która na Wschodzie uszczuplała granice Państwa Polskiego na rzecz obcych państw, luźnym tylko węzłem z Polską związanych.

System ten, zmarnotrawiwszy mienie narodowe na błędną i szkodliwą politykę wojenną zagraniczną, nie umiał zbudować zdrowych podstaw życia wewnętrznego, gospodarczego i administracyjnego, a moralną spójność narodową rozsadał wbijaniem w społeczeństwo klina nienawiści klasowej i egoizmu stanowowego i narzucając mu z góry rządów bezprawia i samowoli dyktatorskiej.

Do walki bezwzględnej z tym systemem politycznym w zbliżających się wyborach Związek Ludowo-Narodowy wzywa wszystkie żywioły narodowe, ponieważ od obalenia tego systemu zależy zdrowie i siła, zależy przyszłość Polski.

Zjazd domaga się takich rządów, które otoczą skuteczną opieką państwową rozwój samodzielności gospodarczej i sił wytwórczych wszystkich warstw narodowych, polskiego rolnictwa, przemysłu, rzemiosła, handlu, polskiej warstwy robotniczej, unarodowienia miast i zaniechanie niewczesnych planów monopolowych i socjalistycznych, — takich rządów, które uzdrowią finanse państwowe i walutę polską na podstawie racjonalnego programu gospodarczego i finansowego i wykluczą wszystkie wydatki marnotrawne i partyjne i zapobiegą drożyznie, niszczeniu podstawy państwa i ogólnego dobrobytu.

Zjazd uważa za konieczny warunek sanacji gospodarstwa narodowego i skarbowego, ścisłe przestrzeganie praw konstytucyjnych i praworządności w całym ustroju państwa.

Zjazd wyraża przekonanie, że tylko rządy w duchu narodowym i państwowym polskim mogą zapewnić Polsce niezbędną siłę dla obrony niepodległości i pomyślny rozwój całego narodu.

Ukraińcy nie pójda do wyborów.

Lwów (tel. wł.). Narodowy komitet ukraiński odbył w poniedziałek dnia 28 b. m. zjazd, przy udziale 8 delegatów, na którym omawiano sprawę wyborów oraz autonomii wojewódzkiej.

Lwów (AW) „Gromadzkii Wiestnik” podaje, że sobotę tj. 26 bm. odbyły się we Lwowie narady szerszego komitetu narodowego „Narodowej Partii Trudowej”. Na murach tych zajmowano się dwoma sprawami a mianowicie sprawą wyborów na terytorium Małopolski wschodniej i sprawą projektu samorządu wojewódzkiego dla Galicji Wschodniej. Odnosnie do wyborów przyjęto 203 głosami tj. jednogłośnie rezolucję, domagającą się wstrzymania od wyborów. Co do projektu autonomii, to szerszy komitet narodowy stanął na stanowisku, że stosunki prawno-polityczne Małopolski wschodniej nie należą do kompetencji władz polskich.

Z bloku mniejszości narodowej.

Blok mniejszości narodowej, za pośrednictwem swego biura prasowego ogłasza komunikat stwierdzający, że w bloku reprezentowane są następujące mniejszości narodowe: białoruska, niemiecka, rosyjska, ukraińska i żydowska. Blok ma mieć charakter czysto techniczny na okres wyborczy. Komunikat zaznacza, iż blok stoi bezwzględnie na stanowisku państwowym a następnie zaprzecza, jakoby istniało pewne tarcie wewnątrz bloku ze strony narodowości niemieckiej. Do bloku należą: socjalistyczna partia robotnicza w Łodzi, oraz socjal-demokratyczna partia niemiecka w Bydgoszczy. Komunikat oświadczył, iż biuro prasowe bloku będzie informowało ogół o składzie bloku i jego działalności.

Warszawa ma 340 okręg. wyborczych

Wczoraj rozlepiono w Warszawie olbrzymie plakaty, zawierające podział Warszawy na 340 okręgów wyborczych.

Przewodniczący komisji wyborczej w okręgu Nr. 47.

Generalny komisarz zamianował przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej nr. 47 okręg Rzeszów, Jarosław, Przeworsk, Łańcut Nisko prezesa sądu okręgowego w Rzeszowie Bronisława Kijasa; zastępcą wiceprezesa sądu okręgowego w Rzeszowie Ludwika Kubickiego.

Szeregi N. P. R-u topnieją!

Warszawa. (Tel. wł.) Uznanie i poparcie, którym się cieszy Narodowa Partya Pracy wśród rzesz robotniczych skupiły te wszystkie elementy, które wiedzione instytniktem narodowym odpadły od Narod. Partii Robotniczej. W ramach nowej organizacji. W ostatnich dniach N. P. R. założyła szereg kół na Pomorzu. W wielu miejscowościach całe oddziały N. P. R. przechodziły do organizacji N. P. R. Podobne wieści nadobiegają z południowych województw, gdzie wstrząs chwiejących się szeregów N. P. R. widać wyraźnie. I tak n. p. w Busku oddział N. P. R. przeszedł w całości do N. P. P. wyrażając w tym zaufania grupie sejmowej niezależnych robotników i potępiając kierowników N. P. R.

Ruch wyborczy w Wilnie.

Przygotowania do spisania spisów wyborczych w Wilnie dobiegają końca. Według części Komisaryatu spisowo-wyborczego na tego pisarza przypadnie 200.000 wyborców średniości i około 150 wyborców na przedmieściach. Każdy instruktor spisowy obejmuje sadniczo dwa obwody. Spisy wyborców tworzone będą na podstawie wypełnienia t. zw. indywidualnych. Wobec licznych wypadków stręczających poważne trudności dla wyjaśnienia przynależności państwowej poszczególnych wyborców w Wilnie projektowane jest utworzenie przy komisarzy spisowo-wyborczym cytalnej rady dla decydowania w sprawach wątpliwych. Władze spisowe czynią wszelkie star-

Wykrycie niebezpiecznego dla Państwa sprzysiężenia.

Policya warszawska wykryła składy bibuły komunistycznej. — Kompromitujące dokumenty. — Aresztowania. — Organizacja stała w kontakcie z Moskwą i Berlinem. — Kobiety pośredniczyły.

Warszawa (tel. wł.). Policya polityczna od dłuższego czasu śledziła za komunistyczną partią młodzieży żydowskiej, kilkakrotnie jednak próby zlikwidowania **niebezpiecznego dla państwa sprzysiężenia** nie dawały rezultatów. Dopiero w ubiegły poniedziałek wieczorem zdołano ostatecznie wykryć i zlikwidować niebezpieczną organizację.

O godzinie 11-ej wieczorem wyruszyły oddziały wywiadowców, które pracowały do godziny 4-ej rano. Plan wylapania komunistów i ujęcia składów bibuły został wykonany. Kilkunastu przywódców ujęto w chwili, gdy rozdzielali świeżo wydrukowaną bibułę komunistyczną. Organizacja ta przygotowała około 20 pism i odezw komunistycznych, przeznaczonych dla robotników polskich. Mimo że wszyscy członkowie organizacji byli żydami, bibuła żargonowa stanowiła bardzo mały procent. Iwia zaś część

napisana była w bardzo poprawnym języku polskim.

W chwili wkroczenia policyi komuniści nie zdołali zniszczyć dużej ilości **kompromitujących dokumentów**. Wynika z nich, że organizacja żydowskiej młodzieży komunistycznej była **w stałym kontakcie z Moskwą**, skąd otrzymywała dyrektywy i większe sumy pieniężne na prowadzenie akcji wywrotowej w Polsce. **Ujęcie spiskowców ułatwiło wykrycie centralnego składu druków i odezw komunistycznych**. Przed wieczorem przyniesiono tam duże paki świeżej bibuły z datą z drugiej połowy sierpnia. Niektóre odezwy były już nawet antydatowane na wrzesień. Wartość druków, nawet jako makulatury, przedstawia sumę kilku milionów marek. Między aresztowanymi znajdują się również kobiety, które pełniły rolę łączników z Berlinem.

dażeń, które leżą w tradycji rządu polskiego, nie może w dalszym ciągu obniżać stanu armii ze względu na swe polityczne, geograficzne i strategiczne położenie, oraz ze względu na istniejące porozumienie niemiecko rosyjskie, kierujące się przeciwko najżywotniejszym interesom Polski. Polska nie mając tak wielkiej ilości rezerw należycie wyszkolonych, jak państwa sąsiadujące potrzebuje jeszcze długiego czasu dla podniesienia fizycznego i odpornego stanu swego narodu.

Sprawa Austrii powodem wojny.

Budapeszt (AW). Ze względu na wiadomość o zamierzonym stworzeniu korytarza słowiańskiego i o zawarciu czesko-jugosłowiańskiej konwencji wojskowej, oświadczył rząd węgierski, że wystąpi **stanowczo przeciw każdej imperyalistycznej akcji czesko-jugosłowiańskiej**.

Strajk w Hawrze słabnie.

Paryż (PAT. Havas). Prefektura policyi otrzymała dziś przed południem następujące wiadomości z Hawru: Położenie strajkowe złągodziło się. Pociągi odchodzi z Anvoy i Rochambeau normalnie, ruch tramwajowy został podjęty. Pertraktacje ze strajkującymi robotnikami przemysłu metalurgicznego są prowadzone w dalszym ciągu.

W miodowym miesiącu zamordowała męża!

Lwów (tel. wł.). W nocy z 27 na 28 b. m. zamordowany został w Hubkach koło Dobromiła gospodarz tamtejszy, Jan Kołodziej. Morderstwa dokonała poślubiona przed 2 miesiącami żona Maryja wraz ze swym kochankiem Fedeczka Mikołajem. Sprawców morderstwa ujęto.

Powrót Naczelnika państwa.

Warszawa (AW). Po kilkudniowym pobycie na Górnym Śląsku, Naczelnik Państwa dzisiaj rano powrócił do Warszawy.

K. Olszowski — posłem nadzwyczaj.

Warszawa (PAT). Naczelnik Państwa reskryptem z dnia 19 sierpnia zamianował p. Kazimierza Olszowskiego, dyrektora departamentu w ministerstwie spraw zagranicznych, prezesa Komitetu tranzytowego oraz pełnomocnika rządu do rokowań polsko-niemieckich — **posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym I-szej klasy**.

P. Kowalikowski — zostaje.

Warszawa (PAT). Jak się dowiadujemy, czynnym rządowym nie wiadomo o zamianowaniu wojewodą lwowskim p. Kowalikowskiego, **Naczelnika wydziału w województwie krakowskim**.

Przywileje Niemców Nadwołżańskich.

Paryż (AW). Tutejsze dzienniki donoszą z Moskwy, że rząd sowiecki udziela **gminom niemieckim w obszarze nad Wołgą prawie zupełnej autonomii**.

Polska nie może zredukować armii!

Rzym (PAT). W „Giornale d'Italia“ ukazało się sprawozdanie redaktora Stolutti Saola z rozmowy jego z **szefem polskiego sztabu generalnego, gen. Sikorskim**. Artykuł utrzymany jest w tonie nadzwyczaj przyjaznym dla Polski, oraz wybitnie pochlebnym dla jej armii i tłumaczy fałszywe poglądy na obecny stan wojska polskiego, przyznając w zupełności słuszność twierdzeniu szefa polskiego sztabu generalnego, że **Polska, mimo swych ściśle pokojowych**

Najlepszy sposób na schwytanie złodzieja.

Jak Mojżesz Umfang z Krakowa łapał w Warszawie złodzieja.

Warszawa, (Tel. wł.) W tych dniach przybył z Krakowa do Warszawy niejaki Mojżesz Umfang, który spotkawszy na ulicy jakiegoś osobnika dał się mu **okraść na sumę 175.000 marek**. Umfang spostrzegł się już po niewczasie, kiedy nieznajomy zniknął wraz z pieniędzmi.

Niezrażony jednak zaczął **obchodzić ulice Warszawy i szukać za złodziejem**. Spotkawszy podobnego z wyglądu człowieka na ulicy **sprewodził go na policyę**, okazało się jednak, że jest to niewinny fabrykant trykotaży.

Umfang udał się więc **powtórnie na połów złodzieja** i tym razem sprowadził na policyę **znów pewnego inżyniera**, który nic z kradzieżą nie miał wspólnego.

Za trzecim wreszcie razem zjawił się Umfang na policyi z jakimś indywiduum, które **okazało się złodziejem, lecz nie tym, który okradł Mojżesza**. Bynajmniej nie zmiechęcony udał się Umfang **po raz czwarty na poszukiwanie złodzieja** twierdząc, że jednak w końcu zdoła go odnaleźć.

AL. DUMAS (oiciec).

1001 OPOWIEŚCI O DUCHACH.

PRZEŁOŻYŁ St. KULINSKI 27

— Skąd się tam wzięłaś?

— Przedewszystkiem proszę imię sąd wyciągnąć, panie Lenoir, bo umieram... potem dowiesz się pan o wszystkim! —
Strażnik, przekonany teraz, iż ma do czynienia z żywą istotą, pozbył się strachu, przyniósł drabinę, leżącą na trawie cmentarza i oczekiwał na dalsze rozkazy.

Kazałem mu drabinę spuścić w dół i wezwał robotnika, by wyszedł do góry. Istotnie zawiół się ku drabinie, lecz chcąc się wyprostować, spostrzegł, że ma złamaną rękę i nogę.

Rzuciliśmy mu powróż z pętlą na końcu; założył sobie pętlę pod pachy.

Trzymałem koniec powroza w rękę, strażnik zeszedł w dół po drabinie i tak wspólnymi siłami udało nam się wyswobodzić żyjącego z towarzystwa nieboszczyków.

Wydostawszy się z jamy stracił przytomność. Zanieśliśmy go i położyliśmy na słomie koło ogniska, poczem posłałem strażnika po chirurga.

Strażnik powrócił z doktorem, zanim jeszcze chorey odzyskał przytomność; dopiero podczas operacji otworzył oczy.

Po założeniu opatrunku pożegnałem chirurga, a chcąc dowiedzieć się, jakim sposobem bluźnierca znalazł się w „dole królów“, oddaliłem strażnika. Ten niczego nie pragnął goręcej, jak położyć się do łóżka po takim wysiłku, pozostałem tedy sam na sam z robotnikiem. Siadłem obok

niego na kamieniu, naprzeciw ogniska, którego drżące płomienie oświetlały część kościoła, podczas gdy sklepienie pozostawało w tem głębszym mroku.

Teraz chory na moje pytanie odpowiedział co następuje:

Wydalenie z roboty wcale go nie zaniepokoilo. Miał pieniądze w kieszeni, a dotychczas przekonywał się zawsze, że mając pieniądze, nie cierpi się żadnych braków.

To też przedewszystkiem poszedł do szynku. Tutaj kazał sobie podać butelkę. Gdy pił trzecią szklanekę, wszedł gospodarz, mówiąc:

— Czy już skończyłeś?

— Albo co? — zapytał robotnik.

— Bo słyszałem, że to ty wymierzyłeś policzek Henrykowi IV?

— No tak, to ja, i cóż z tego?

— Cóż z tego? to, że takim u niedznikowi nie dam do picia, by na dom swój nie ściągnąć przekleństwa!

— Twój dom? hm — twój dom jest domem dla wszystkich, — kto zapłaci, ten tu jest u siebie w domu!

— Tak, ale ty nie zapłacisz, ty!... —

— Dlaczego nie?

— Ponieważ nie chcę twoich pieniędzy! Nie płacąc więc, nie jesteś u siebie, lecz u mnie, a ponieważ jesteś w moim domu, więc mam prawo pokazać ci drzwi! —

— Tak, jeżeli jesteś silniejszy!

— Choćbym i nie był silniejszy, to zawołałem tu swoich chłopaków!

— No więc, zawołaj ich! Jazda!

Szynkarz krzyknął; weszło trzech parobków, już zamówionych, z kijami w rękę; widząc to robotnik, chociaż pierwwej chciał stawić opór, musiał umykać, nie mówiąc ani słowa.

Wyszedłszy, błąkał się jakiś czas po mieście; na obiad poszedł do pewnej garkuchni, w której zwykle robotnicy się posilali.

Zaledwie zaczął jeść zupełę, weszli robotnicy powracający z pracy.

Ujrawszy go, zatrzymali się na progu, zawołali gospodarza i oświadczyli, że jeśli ten człowiek chce się tu stołować, to oni wszyscy bez wyjątku omijać będą jego garkuchnię.

Gospodarz spytał, co ten człowiek zrobił złego, iż spotyka go taka ogólna pogarda.

Odpowiedziano mu, że uderzył w twarz Henryka IV.

Wówczas oberżysta przystąpił do niego, mówiąc:

— Precz stąd! i niech to, coś zjadł, zamieni się w tobie w truciznę! —

I tu, podobnie jak przedtem w szynku, nie było co myśleć o oporze. Wykłęty powstał, pogroził pięścią kolegom, którzy rozstąpili się przed nim, nie ze strachu, lecz z odrazy.

Wypadł z izby z wściekłością w sercu i część wieczoru błąkał się po ulicach Saint-Denis, przeklinając i bluźniąc. Około dziesiątej udał się do swojego mieszkania.

Brama, wbrew zwyczajowi, była już zamknięta.

Zapukał.

Najmodawca ukazał się w oknie. Ponieważ była już ciemna noc, nie mógł poznać pukającego, zapytał więc:

— Kto tam?

Robotnik wymienił swoje nazwisko.

— Aha! — zawołał gospodarz — to ty jesteś ten, który uderzył w twarz Henryka IV? Poczekaj!

— Dlaczego mam czekać?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Cukier dla wszystkich.

Brak cukru sztucznie wywołany. — Akcja rządu w sprawie braku cukru. — Kraków dostanie 500 tonn. —

Ministerstwo skarbu przydzieliło ze swojego t. zw. żelaznego zapasu, rozporządzeniem z dnia 17 i 22 sierpnia r. b. 2.350 tonn cukru białego na cele konsumpcyjne następującym instytucjom, względnie organizacjom: 1) wydziałowi zaopatrywania m. st. Warszawy — 750 tonn, 2) stowarzyszeniu kupców polskich w Warszawie — 600 tonn, 3) związkowi polskich stowarzyszeń spożywczych w Warszawie — 250 tonn, 4) związkowi robotniczych stowarzyszeń spółdzielczych w Warszawie — 250 tonn i 5) magistratowi m. Krakowa na potrzeby Małopolski

500 tonn, a to na warunkach następujących: a) że przydzielony cukier ma być natychmiast odebrany z b. dzielnicy pruskiej i oddany do miejsc rozsprzedaży, b) cukier musi być sprzedawany nie tylko członkom związku, lecz wogóle wszystkim zgłaszającym się konsumentom, c) że cena sprzedaży cukru dla konsumentów ma być ustanowiona w porozumieniu z min. skarbu.

Cukier z powyższego przydziału winien ukazać się na rynku naszym w ciągu kilku najbliższych dni. W ten sposób sztucznie wywołany głód cukrowy zostanie wkrótce zaspokojony.

Mąka dla Krakowa i Górnego Śląska

Warszawa (Tel. wł.) Ministerstwo skarbu donosi: Pragnąc ulżyć trudnościom aprowizacyjnym w Małopolsce i na G. Śląsku, ministerstwo zarządziło wysłanie mąki żytniej: do Krakowa 7 wagonów, do Lwowa 8 wagonów i na G. Śląsk 150 wagonów.

Czescy delegaci min. rolnictwa w Polsce

W pierwszej połowie bieżącego miesiąca przybyli do Polski przedstawiciele ministerstwa rolnictwa czeskosłowackiej republiki, pp. dr inż. Edward Reich i prof. Cancara w celu zaznajomienia się ze stanem rolnictwa, w szczególności zaś doświadczeń i szkolnictwa rolniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Goście czescy zwiedzili cały szereg szkół, zakładów i pól doświadczalnych, jak w Czernichowie, w Milocinie i Poświętynie, w Rzeszowie, Tarnowie, Biełkowie Wiszni, Starej Wsi koło Siedlec i Gołdkowie, Mierostawicach i Mieczysławowie. Interesowali się oni najdrobniejszymi szczegółami, dotyczącymi organizacji szkolnictwa rolniczego w Polsce, oraz życia szkolnego: badali urządzenia szkolne, księgowość, przeglądali wypracowania uczniów i uczenie, zasięgając szczegółowych informacji od kierownictwa i nauczycieli szkoły. Z wyższych uczelni rolniczych goście czescy zwiedzili Akademię rolniczą w Dublanach, ponadto Państwowy Urząd Gospodarstwa wiejskiego w Puławach.

Dnia 17 b. m. delegaci czescy wyjechali do Torunia, gdzie pomorska Izba rolnicza zaznajomi ich ze stanem rolnictwa, skąd udadzą się do Poznania.

Jak minister skarbu podnosi walutę.

(z) Czeskie „Narodne Listy” z rozczuleniem piszą o wypadku, jaki zaobserwowano onegdaj na jednej z ulic Pragi. Na bruku leżała dwuhalerzówka, taki sobie przedwojenny cent. Setki ludzi mijają ją z pogardą. Jakiś starszy pan, nie mogąc zgiąć się, zwrócił na nią uwagę małego chłopaka, lecz ten z ironią odparł: „Podnieś ją pan sam, kiedyś taki mądry!” — Wreszcie nadszedł jakiś jegomość i — o nieba! — schylił się, podniósł centa i schował do kieszeni. Mężem tym był — sam minister skarbu we własnej osobie. Pismo dodaje z entuzjazmem: „Szczęśliwy kraj, który ma takiego ministra skarbu!”

Zalście, do tych uniesień dodaćby można jedną uwagę: Czyn ten był godny pochwały, o ile chodziło o centa. Gdyby tak jednak pan minister zechciał schować parę milionów koron do — własnej kieszeni, toż samo pismo podniosłoby larum i nazwałoby go poprostu defraudantem. W każdym razie minister ów dowiódł, że potrafi podnieść walutę, chociażby bardzo nisko — leżącą. U nas ten wypadek nie zdarzył się dotąd. Próżno czekamy na ministra finansów, któryby zdołał podnieść markę, gdyż nawet na ulicy nie schyliłby się po nią. Każdy z naszych kierowników skarbowości, obejmując urządowanie, — ma dobrą markę. Ustupując — ma kiepską markę, a my — nie mamy wcale marek!

Czas odnowić przedpłatę!
na wrzesień!

Budowę portu w Gdyni wstrzymano z braku kredytów.

W związku z wiadomością gdańskiego oddziału Agencji Wschodniej o możliwości wstrzymania robót około portu w Gdyni, Agencja Wschodnia dowiaduje się z kół urzędowych, że dotychczasowe kredyty, przeznaczone na budowę portu w Gdyni, zostały wyczerpane, dotąd zaś niema pewności, czy ministerstwo skarbu udzieli kredytów, niezbędnych do wykonania tegorocznych zamierzeń. Wymówiono robotę 425 robotnikom, zajętem przy kamieniołomach. O ile nastąpi pewność, że odpowiednie kredyty zostaną przyznane, roboty około budowlni będą podjęte z powrotem.

3-miliardowa kradzież.

Onegdaj przybyła z Moskwy do Warszawy niejaka Anna Mostowska. Zawiadomiła ona policję, że jadąc pociągiem do Warszawy, powierzyła swe rzeczy jadącemu również do Warszawy znajomemu Dryglewskiemu, który rzeczy przewiózł do jej mieszkania.

Po odejściu Dryglewskiego Mostowska zauważyła brak trzech walizek ręcznych skórzanych. — Pierwsze dwie walizki zawierały 15 funtów srebra stołowego, oraz bieliznę i obuwie, w trzeciej zaś było 18 sztuk biżuterii złotej z brylantami i innymi drogiemi kamieniami, 3 brylanty po 3 karaty, oraz wiele innych drobniaków złotych.

Poszkodowana oblicza wartość skradzionych przedmiotów tylko na 3 miliardy marek.

Kacik humorystyczny.

LEKKIE OBOWIĄZKI.

— Gospodarz do nowej służącej: Zapamiętaj sobie, że u nas idzie wszystko po wojskowemu: O 6-tej wstawiamy, o 12-tej obiad, a o 10-tej spać!

— Służąca: No, jeżeli nic więcej niema do czynienia, to z tem sobie jakoś dam radę!

Potworne świętokradztwo w Warszawie.

Złodziej na ślubie w kościele. — Za długo czekał więc okradł zakrystię.

W sobotę ubiegłą o godz. 7 wiecz. w kościele św. Karola w Warszawie odbywał się ślub niejakiego Adamskiego z Dobrzyńską. Po ukończonym obrzędzie ślubnym, gdy cały liczny orszak znajdował się już na ulicy, szykując się do wsiadania do karet, zebrał się jak zwykle w tego rodzaju wypadkach, tłum widzów.

Skorzystal z tego złodziej t. zw. „doliniarz” i skierował swą rękę do tylnej kieszeni w spodniach Teryksa, właściciela magazynu obuwia. Teryks, mając tam faktycznie dobrze wypchany portfel, poczuł rękę „doliniarza” i schwytał go. Tlum rzucił się wówczas na ujętego złodzieja i dotkliwie go poturbował.

W drodze i w biurze komisaryatu opryszek zaczął udawać pijanego, a gdy zamierzano go zrewidować, udawał, że zbiera mu się na wymioty. Wobec tego dyżurny przodownik polecił pijaka czempredzej wyprowadzić do ubikacji klozetowej. Policjant mający nadzór nad aresztantem, podejrzewał symulację i pilnie śledził każdy jego ruch. Zauważył też, że aresztowany w czasie mycia zakrwawionych rąk w wodzie, w misce ubikacji, szybko i nieznacznie wpuścił w otwór jakiś przedmiot. Policjant momentalnie odpechnął aresztanta i zdołał jeszcze wydobyć ów

Związek Zielonej Wstążeczki kandydatów do stanu małżeńskiego

Niemki i Żydówki, które chcą wyjść za mąż, a nie bywają w świecie, nie mają znajomości lub są zbyt nieśmiałe, by je zawieść, dają anons do gazety. Musi to być skuteczny sposób, skoro rubryka „Matrymonialne” lub „Osobiste” jest bardzo zapelniona w pismach niemieckich, a zaczyna się rozpowszechniać i u nas.

Nieśmiałe Francuzki, a nadomiar po wojennych stratach, pozbawione możności znalezienia męża, wymyśliły inny dyskretny sposób porozumienia się z ewentualnymi kandydatami do małżeństwa. Oto grupa młodych Paryżanek zawiązała stowarzyszenie, które niema ani przewodniczącej, ani statutu, ale które idee swoją umiało bardzo szybko spopularyzować. Członkinie tego państwa wolnomularstwa noszą odznakę w postaci zielonego guziczka lub zielonej wstążeczki.

Gdy spotkają na ulicy, w tramwaju, w restauracji młodego człowieka, który im się podoba, starają się zwrócić jego uwagę na znaczek zielony, koloru nadziei. Zielona wstążeczka mówi młodzieńcowi: „Chciałabym wyjść za mąż, ale zupełnie na seryo, jestem wolną. Co pan na to?” Podobno wyniki tej metody są doskonałe i istnieje projekt, by i młodzi panowie, chcący się żenić, nosili podobne odznaczniki.

Zakochany mandaryn złodziejem sklepowym.

(z) W jednym z pierwszorzędnych magazynów mód w Paryżu pojawił się jakiś Chińczyk celem wymiany płaszcza damskiego, który miał rzekomo nabyć przed kilku dniami. Ponieważ płaszcz nie miał etykiety firmowej, odmówiono temu żądaniu. Chińczyk oddalił się, a wraz z nim zniknęły dwie wykwintne suknie damskie. Kradzież spostrzeżono i złodzieja ujęto.

Na policji podał, że jest synem mandaryna, profesora filozofii w Pekinie i studjuje prawo w Paryżu. Zbadano tego szczególnego studenta i znaleziono przy nim dwa wcale nie chińskie portfele, złoty medalion z firmą jubdlera i szereg innych kosztowności pochodzących z kradzieży. Przyparty do muru Chińczyk przyznał się do złodziejstwa, za pomocą których usiłował zaspokoić zbyt wygórowane wymagania pewnej nadobnej Paryżanki. Policja uznała, że tego rodzaju flirt należy czempredzej przerwać i zapakowała zakochanego mandaryna studenta do kozy.

Ukochaną spotka on dopiero na ławie oskarżonych, tymczasem zaś będzie rozmyślał w samotności nad pokusami, jakie nawet Chińczyka zdolne są zepchnąć z ścieżki cnoty — w Paryżu.

Potworne świętokradztwo w Warszawie.

Złodziej na ślubie w kościele. — Za długo czekał więc okradł zakrystię.

W sobotę ubiegłą o godz. 7 wiecz. w kościele św. Karola w Warszawie odbywał się ślub niejakiego Adamskiego z Dobrzyńską. Po ukończonym obrzędzie ślubnym, gdy cały liczny orszak znajdował się już na ulicy, szykując się do wsiadania do karet, zebrał się jak zwykle w tego rodzaju wypadkach, tłum widzów.

Skorzystal z tego złodziej t. zw. „doliniarz” i skierował swą rękę do tylnej kieszeni w spodniach Teryksa, właściciela magazynu obuwia. Teryks, mając tam faktycznie dobrze wypchany portfel, poczuł rękę „doliniarza” i schwytał go. Tlum rzucił się wówczas na ujętego złodzieja i dotkliwie go poturbował.

W drodze i w biurze komisaryatu opryszek zaczął udawać pijanego, a gdy zamierzano go zrewidować, udawał, że zbiera mu się na wymioty. Wobec tego dyżurny przodownik polecił pijaka czempredzej wyprowadzić do ubikacji klozetowej. Policjant mający nadzór nad aresztantem, podejrzewał symulację i pilnie śledził każdy jego ruch. Zauważył też, że aresztowany w czasie mycia zakrwawionych rąk w wodzie, w misce ubikacji, szybko i nieznacznie wpuścił w otwór jakiś przedmiot. Policjant momentalnie odpechnął aresztanta i zdołał jeszcze wydobyć ów

Właśnie orszak ślubny kierował się ku wyjściu. Chmieliński, snać nie zadowolony z kielicha, nie dał za wygrane i postanowił dokonać również planowanej kradzieży, lecz ta się nie powiodła i zbrodniarz świętokradzca dostał się w ręce sprawiedliwości.

Dola urzędników bibliotecznych.

Czy warto dziś pracować naukowo? — Doktorzy filozofii w XI. randze płac i niekwalifikowani supleni w VIII. randze. — Konieczność polepszenia doli urzędników-bibliotekarzy.

(k) Poruszyliśmy ostatnio kwestję nader przykrego stanu ruiny, w jakim się znajduje Biblioteka Jagiellońska wskutek zaniedbania tej sprawy przez decydujące czynniki. Obecnie podnieść należy drugą bolączkę tej instytucji, jaką jest niesłychanie marne i urągające wszelkim pojęciom o siusztwość — uposażenie urzędników bibliotecznych.

Stanowi to smutne i w swoim rodzaju jedyne w Polsce curiosum, iż pracownicy naukowci ze stopniami doktorskimi, należący do składu zarządu Biblioteki, mają niesłychanie niski stopień płacy, bo (w 2 wypadkach tylko XI-ty) podczas gdy nawet niekwalifikowani supleni i asystenci uniwersyteckich mają stopień VIII. Różnica jest jaskrawa i świadczy o niesłychanym pokrzywdzeniu tych pracowników, od których oprócz wyjątkowej pracy w najgorszych warunkach, wymaga się stopnia uniwersyteckiego (doktorat) i niezależnie od zajęć bibliotecznych intensywnej pracy naukowej.

Wspomnieliśmy o przykrych warunkach pracy. Opisany poprzednio budynek, przepojony stęchlizną i wilgocią, oddychanie kurzem foliów, rujnuje zdrowie pracowników w zastraszający sposób, toteż śmierć zbiera wśród nich obficie żniwo. W ciągu niedługiego okresu czasu 3 z nich padło ofiarą zabójczej gruźlicy.

Jest to smutną ilustracją doli polskiego pracownika naukowego, iż wymaga się odeń wszystkiego, nawet ofiary z życia! w zamian nie dając mu prawie nic, gdyż płaca XI stopnia za pracę tak wyjątkową — zakrawa na ironię. Długi szereg lat muszą urzędnicy Biblioteki czekać na pobory VIII rangi, które, jak wspomnieliśmy, przyznaje się odrzucił niekwalifikowanym suplentom.

Stan ten musi ulec bezzwłocznej i radykalnej zmianie. Jeśli nauka polska ma we wszystkich działach rozwijać się pomyślnie, trzeba zabezpieczyć byt jej pracowników, a nie odstraszać ich głodowymi płacami!

UWAGI!

POD ADRESEM IZBY SKARBOWEJ WE LWOWIE.

Emerytowanemu przed 30 laty nadstrażnikowi skarbowemu Edmundowi Kucharskiemu wstrzymała Izba skarbowa we Lwowie wypłacanie emerytury z dniem 1 czerwca b. r., ponieważ ten nie przysłał Izbie swego dekretu, zagubionego jeszcze w czasie inwazyi wojsk rosyjskich w r. 1914. — Mimo przysłania Izbie skarbowej poświadczenia swego miejsca pobytu, pieniądze do tej pory nie nadeszły, aż wreszcie na urgensy p. Kucharskiego P. K. O. w Warszawie odpowiedziała, iż wstrzymano mu wypłatę emerytury do czasu osobistego zgłoszenia się w Izbie skarbowej we Lwowie.

Ponieważ człowiek ów, skazany na i tak niedłuzną emeryturę, od 3 miesięcy pozostaje bez grosza, zapytujemy, skąd i z jakich funduszków pozwolić sobie może na przejazd do Lwowa? — Może Izba skarbowa we Lwowie rozważy tę sprawę i wypłaci wreszcie należny mu grosz.

OD WYDAWNICTWA.

Nadzwyczajne podwyżki płac, zwiększone koszty papieru i druku, podwyższenie należności pocztowych, telegraficznych i kolejowych, zmuszają podpisane wydawnictwa dzienników krakowskich do podniesienia ceny numerów pojedynczych od 1-go września b. r. na

60 Mkp.

oraz równoczesnej regulacji ceny prenumeraty w odpowiednim stosunku.

Wydawnictwa: „Czasu”, „Goniec Krakowski”, „Głosu Narodu”, „Kuryera Ilustrowanego”, „Naprzodu”, „Nowej Reformy” i „Nowego Dziennika”.

Chwila bieżąca.

Kraków, dnia 30. sierpnia 1922.

Wiec frondy mieszczańskiej.

Wczoraj o godzinie 6 wieczorem odbył się w sali domu robotniczego „Praca” przy ul. św. Tomasza wiec zwołany przez frondę zjednoczenia mieszczańskiego dla omówienia najszerzej fatalnej sytuacji ekonomicznej i politycznej.

Po zagajeniu rozwinęła się dyskusja, w której zabierał głos szereg mówców. Gdy jeden z nich udawał, że z chwila usunięcia Michalskiego, marka polska spadła, ktoś z uczestników dodał: „Piłsudski usunął Michalskiego”.

Wówczas znajdujący się na sali socjaliści zaczęli wzywać policji, aby nie dopuściła do krytyki działalności Naczelnika państwa. Powstała piekielna wrzawa. Przewodniczący nie chcąc dopuścić do awantur rozwiązał zebranie.

STAN POGODY! Prognoza na środę: Pogodnie, ciepło, słabe wiatry południowe.

Z **PADOLU LEZ.** Tunielem po krętych schodach wchodzi się na salę męskiego oddziału chirurgicznego szpitala powszechnego w Krakowie. Sala ta czyni wrażenie nie sali szpitalnej uniwersyteckiego miasta, lecz jakiegoś szpitala wojennego, gdzie w braku miejsca po dwóch chorych umieszcza się w jednym łóżku. Tu leży dzielnik kilkunastoletni, obok starca żyda, tam dwóch dorosłych mężczyzn na wazklem łóżku wśród tropikalnego upału praży się w słońcu bo okna szpitalne nie są uposażone w story. Łóżka twarde, poduszki sieczką wypełnione uprzyjemniają pobyt oczekujących na nóż chirurga, lub wijących się z bólu po dokonanych operacjach. Nie do pozazdroszczenia jest także los lekarzy i zakonnic, którzy w tak trudnych warunkach muszą nieść pomoc nieszczęśliwym. Oddział chirurgiczny niema separarek, tylko parawaniki oddzielają łóżka tzw. drugiej klasy od trzeciej, mieszczącej się na tej samej sali a goszczącej 60 chorych. Czas najwyższy, aby raz zrobiono z tym porządek, aby ludzie, których nieszczęśliwy wypadek lub choroba zagna w te smutne mury, nie cierpieli katuszy miak z powodu niedołęstwa czynni-

ków miarodajnych, lekkomyślnie kreślących budżety szpitalne, nie przekonawszy się poprzednio o strasznych następstwach tej karygodnej oszczędności.

§ 19. Otrzymujemy następujące urzędowe sprostowanie: „Nieprawdą jest iżby ludowcy dostali 350 mil. marek na cele rolne dla powiatu garwolińskiego. Prawdą jest natomiast, że na mocy uchwały Rady Ministrów przyznano Ministerstwu Rolnictwa, a nie Polskiemu Stronnictwu Ludowemu kwotę nie 350 mil., lecz 250 milionów, z której to kwoty, na zasadzie ustawy o pomocy rolnej, mają być udzielone pożyczki zwrotne, dotkniętym klęskami elementarnymi gospodarstwom w powiatach pułtuskim, sochaczewskim, płońskim, garwolińskim, lubartowskim, lubelskim, krasnostawskim, pirczowskim, kieleckim, końskim, częstochowskim, ilżeckim, wielickim, bocheńskim, nowosądeckim, brzeskim, ropczyckim, mieleckim, jasielskim, limanowskim, nowotarskim, tłumackim, kosowskim, horodeńskim, żydaczowskim a nadto innym, których zgłoszenia o szkodach ciągle napływają. Pomoc ma być udzielona najbardziej uszkodzonym, a nie mającym środków do obsiewów rolnych. Nieprawdą jest również, że nazajutrz zgłosił się do Ministra Skarbu poseł Moraczewski, żądając dla socjalistów na cele kooperatywu podobną sumę — prawdą jest natomiast, że Centralny związek kooperatyw kolejowych w Warszawie zwrócił się do Ministra skarbu z prośbą o prolongowanie zapłaty sum dłużnych w Państwie. Urzędzie zbożowym i w Państwie. Urzędzie zakł. artykułów pierwszej potrzeby, z uwagi na likwidację tych urzędów. Minister Skarbu nie zgodził się na sprolongowanie spłaty długu w dotychczasowej jego formie, natomiast wyraził zgodę na skonwertowanie zobowiązań Związku na podstawie udzielonego mu przez PKKP kredytu w wysokości długu.

Prokurator przy Sądzie Okręgowym:

Sozański.

Z TEATROW.

MIEJSKI TEATR „OPERA I OPERETKA”.

Nowy sezon operowo-operetkowy rozpocznie się dnia 1 września w odnowionej i zupełnie adaptowanej sali teatru przy ulicy Rajskiej. Inauguracyjne przedstawienie wypełni wspaniała opera Puccini'ego „Madame Butterfly” w przepysznej nowej inscenizacji, oraz pod kierownictwem niezrównanego kapelmistrza p. A. Dołyckiego, który został pozyskany na szereg występów. Nadto wystąpi gościnnie znakomita mezzosopranistka opery poznańskiej p. K. Wolska-Sobańska oraz wybitne nasze siły krakowskie pp. Jędrzejewska, Stepniowski, Jastrzebska, Mazanek i inni. W sobotę 2 września „Żydówka” z gościnnym występem w partyi Eleazara p. I. Manna oraz p. J. Zacharskiej artystów opery lwowskiej.

REPERTUARY TEATRALNE.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETA.

Piątek: „Madame Butterfly”.

Sobota: „Żydówka”.

TEATR „BAGATELA”:

Środa, czwartek: Powtórzenie niedzielnej premiery, występy L. Rogińskiej, A. Kitschmann, R. Gierasieńskiego, L. Sempolińskiego, L. Lawińskiego i M. Windhelma. Pierwszy występ małego Bolcia Kamińskiego.

Piątek: Ostatnia premiera.

Z POLSKI.

PROJEKT UMOWY HANDLOWEJ, POLSKO-JUGOSŁOWIAŃSKIEJ, został już opracowany. Przyjazd delegacji jugosłowiańskiej, która miała rozpocząć rokowania w sprawie zawarcia umowy handlowej, został odłożony i nastąpi prawdopodobnie w tych dniach. Dotychczasowe stosunki handlowe polsko-jugosłowiańskie — pisze „Rzeczpospolita” — są dość nikłe, co w znacznym stopniu uwarunkowane jest brakiem utartych dróg handlowych. Zawierając wiec traktat handlowy należałoby zawrzeć również układ kolejowy.

ROKOWANIA POLSKO-ROSYJSKO-UKRAIŃSKIE. W najbliższym czasie rozpoczną się rokowania handlowe, polsko-rosyjsko-ukraińskie. Na miejsce rokowań obrano Moskwę, aby ułatwić stronie rosyjskiej bezpośrednio znośenie się ze swoim rządem.

FRANCUSKA MISJA EKONOMICZNA W POLSCE. Reszta członków ekonomicznej misji francuskiej przybywa we czwartek do Warszawy. Misja uda się z Warszawy do Łodzi, poczem zwiedzi Kraków, Borysław oraz będzie na otwarciu Targów Wschodnich.

Jak się bawią bolszewicy w Warszawie.

Uczta na cześć ciotki. — Romanse z ołotką czyli butelka na głowie męża. Napad na dygnitarza sowieckiego.

Kilka dni temu zdarzył się jednemu z dygnitarzy sowieckich bardzo przykry wypadek. Pan Kalaczow, zarządca „Goplany”, gdzie mieszczą się urzędy Wnieosztorgu, urządził w hotelu Royal ucztę dla gości z racyi przyjazdu ciotki swojej żony. Po kolacji rozbawieni biesiadnicy udali się na spoczynek, p. Kalaczow jednak spoczywać bynajmniej nie miał zamiaru. Zaczął miarowicie w ciemnościach romans z przybyłą ciotką, sprawował się jednak tak głośno, że żona zmierzwiła niebawem o co chodzi.

Nieszczęśliwa małżonka nie panując nad sobą, chwyciła w szale rozpaczy butelkę, która była

pod ręką i zaczęła okładać nią po głowie męża, przyczem coś nie coś dostało się także biednej ciotce.

Podniósł się straszny gwałt, tak że przerażona małżonka uciekła o piętro niżej do pokoju drugiego dygnitarza Republiki sowieckiej. Ten nie wiedząc o co chodzi i przypuszczając, że to napad, chciał wyskoczyć przez okno, przez co niemal nie powiększył liczby poszkodowanych w tej pikantnej katastrofie.

Kalaczow i ciotka nad ranem wyszli na miasto, zostawiając w pokoju ogromną kałużę krwi, jak po rzezi.

DELEGAT LIGI NARODÓW PRZYJEŻDZA DO WARSZAWY. P. Sauri, delegat Ligi Narodów do wykonania uchwały Rady Ligi Narodów w sprawie podziału pasa neutralnego między Polską a Litwą Kowieńską, jutro, to jest we środę wyjeżdża z Genewy do Warszawy.

POŚCIG I REWIZJE ZA KOMUNISTAMI W WARSZAWIE. Dzisiejszej nocy wydział Defensywy politycznej dokonał licznych rewizyj w mieszkaniach osób podejrzanych o agitację komunistyczną. Rewizya dała nadzwyczaj obfity plon, gdyż znaleziono i zwieziono do Wydziału Defensywy kilkanaście pudów bibuly agitującej za komunizmem.

BRZYDKA CHEĆ REKLAMY. Związek artystów scen polskich nadesłał wczoraj do pism warszawskich komunikat, w którym oświadcza, że cała historia z wypadkiem artysty Biegańskiego i innych była od początku do końca zmyślona. Jak widać z tego chęć rozgłosu i reklamiarstwa przybrała już formy nieprzyzwoite.

ZADANIA PRACOWNIKÓW KRAWIECKICH I PRZEMYSŁU SKÓRNEGO W ŁODZI. Związek Zawodowy pracowników krawieckich przesłał cechowi majstrów krawieckich, żądania podwyżki płac o 50 proc. Dnia 27 bm. odbyło się zebranie pracowników krawieckich, na którym przewodniczący podał do wiadomości zgromadzonym, iż cech majstrów krawieckich przyjął żądania pracowników, na zasadzie których płace z dniem 28 sierpnia podnosi się o 50 proc. Zebrane pracowników krawieckich przyjęło powyższą do wiadomości i strajk został zażegnany.

Dnia 22 bm. odbyło się zebranie członków Związku Zawodowego robotników przemysłu skórnoego, na którym sekretarz Związku zawodowego p. Bielewski złożył sprawozdanie z konferencji odbytej u inspektora pracy z właścicielami zakładów szewskich. Ponieważ właściciele zakładów szewskich nie chcieli się zgodzić na żądania przedłożone przez przedstawicieli szewskich robotników z dniem 28 bm. pracownicy szewscy przystąpili do strajku.

Z SZEROKIEGO SWIATA.

PROGRAM PRAC LIGI NARODÓW. Trzecia sesja ogólnego posiedzenia Ligi Narodów wyznaczona na 4 września, rozpocznie dyskusję nad sprawozdaniem sekretaryatu generalnego działalności Rady Ligi Narodów. Pozatem zgromadzenie ogólne rozpatrzy następujące sprawy: 1) Sprawa statutu Ligi Narodów i poprawek do niego; 2) sprawozdanie z działalności organizacji technicznych Ligi, komisji komunikacyjnej i transportowej, komisji dla spraw higieny, komisji ekonomicznej i finansowej; 3) sprawa rozbrojenia; 4) budżet Ligi Narodów (sprawozdanie wysokiego komisarza dra Nansena o pomocy dla uchodźców rosyjskich; 6) sprawy polityczne (przyjęcie Węgier do Ligi Narodów i inne).

CIEKAWY ROZMAITOSCI.

GWALTU, MOJE JAJA! Komiczną scenę obserwowali w tych dniach przechodnie na pierwszorzędnej ulicy w Berlinie. Jakiś wieśniak biegł drąc się na cały głos: „Gwałtu, moje jaja, moje jaja!” Zatrzymano go w mniemaniu, że to obłąkany. Pochwycony bronił się energicznie, tak, że kilku policyantów musiało go obezwładnić. Dopiero teraz wyjaśniło się, że padł on ofiarą kradzieży. Stanąwszy przed wspaniałą wystawą sklepową zagapił się, postawiwszy na trotoarze kosz z ceną zawartością 12 kóp jaj, które przyniósł na targ. Dwaj mali ulicznicy skorzystawszy z nieuwagi, porwali kosz i zbiegli. Za nimi więc gonili z owym alarmującym okrzykiem na ustach. Po tych wyjaśnieniach cały tłum, wzruszony dołą nie-szczęśliwca, puścił się w pogoń za jajami. Z dzikim okrzykiem tryumfu otoczono wkrótce jakąś babę, niosącą ciężki kosz. Nieboraczka z przerażeniem znalazła się nagle w środku roznamietnionej czerechy. Wyrwano jej z ręki kosz i stwierdzono, że zawierał — brudną bieliznę. Dalsza pogoń nie odniosła oczywiście skutku, gdyż złodzieje skorzystawszy z dwukrotnego opóźnienia pościgu — umknęli. Wieśniak stracił bezpowrotnie jaja i nauczył się ostrożności, koniecznej w wielkiem mieście.

(z) CZŁOWIEK, KTÓRY NIE CHCIAŁ ZOSTAĆ MILIONEREM. Gdyby komuś u nas ofiarowano milion choćby marek, nie namyślałby się długo z przyjęciem. A jednak znalazł się osobnik, który odrzucił milion — i to dolarów. Nazywa się Karol Garland, ma lat 22. W spadku po ojcu dostał milion dolarów, lecz odrzucił spadek twierdząc, że nie chce ani centa, któregooby sobie sam nie zarobił. Nawet Amerykanie, którzy zwykle niczemu się nie dziwią, przyjęli ten postępek ze zdumieniem. Nie pomogły perswazyje i nalegania, młody

Wiceprezydent m. Krakowa Sare wywołuje duchy zmarłych do wyborów.

Stronnicze układanie list komisji wyborczych. — Referent wyborczy z ramienia gminy, który niema pojęcia o stronictwach politycznych.

Przed wczorajszym posiedzeniem Rady m. odbyło się posiedzenie komisji parlamentarnej, na którym omawiano skład różnych komisji wyborczych. Naogół ustalono zgodnie skład okręgowych komisji dla okręgu miejskiego krakowskiego i dla okręgu krakowskiego zamiejscowego. Dopiero przy ustalaniu 70 komisji wyborczych obwodowych doszło do nieporozumień; skład komisji był wyraźnie jednostronny: żydowsko-socjalistyczny. Radca m. Rymar ostro wytknął prezydium miasta ten fakt, iż referent wyborów w Magistracie p. dr Przeorski niedbale, czy stronniczo zebrał listy kandydatów na członków komisji i oświadczył, iż klub jego nie zgodzi się na tak jednostronny skład

komisji. Z wyjaśnień p. dr Przeorskiego okazało się, iż kandydatów z pośród członków Związku Lud.-narodowego szukał on w... redakcji „Głosu Narodu”. Wyjaśnienie to wywołało sensację — a skutek był ten, że na wniosek r. m. Holeksy wybrano komisję po 1 z każdego klubu, która w trakcie posiedzenia Rady miała przerobić całą listę. Drugą sensacją było to, iż p.

WICEPREZ. SARE ZAPROPONOWAŁ NA CZŁONKÓW KOMISJI TRZECH DAWNO JUŻ ZMARŁYCH OBYWATELI!

Zły to prognostyk dla krakowskich wyborów, jeśli już i odbierać głosy mają... duszy.

U czem radzili wczoraj suwereni krakowscy?

Grad interpelacji. — Burza o Jaworzno. — Porządek dzienny przyjęty en bloc bo to wygodne. — Krótkie kominy więc mniej płacić kominiarzom. — Wybory do okręgowej i państwowej komisji m. Krakowa.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej wykazującym zresztą nikły komplet 57 suwerenów, spadł cały grad interpelacji na głowę p. Federowicza jeszcze przed właściwym porządkiem obrad. Między innymi wniosł radca inż. Adelman i z klubu Chrześ.-Demokrat, interpelację z powodu nieprzedstawienia budżetu na rok 1922, mimo, iż rok zbliża się ku końcowi, drugą interpelację w sprawie pomieszczenia i ochrony zabytków Muzeum Narodowego, trzecią w sprawie braku odpowiedniej ilości wody w hydrantach, co odbija się fatalnie przy pożarach i czwartą w sprawie kopalni w Jaworznie, której właścicielką jest gmina.

Sprawa ta wywołała dłuższą burzę dyskusyjną. Kluby Chrześ., Demokracji oraz Związku Lud.-Narod. wykazały w szeregu przemówień m. i. posła Tabaczyńskiego oraz radnego Holeksy, że przez podwyższenie kapitału obrotowego oraz przemianę dawnego gwarectwa jaworzniańskiego na spółkę akcyjną bez wiedzy i zgody plenum Rady miejskiej stało się nadużycie prawne. Niezależnie od tego wystąpił poseł Tabaczyński z zarzutami przeciwko obecnej gospodarce w kopalni, a p. Holeksa zaakcentował bardzo silnie, że podwyższenie kapitału akcyjnego leżało nie w interesie gmin m. Krakowa czy Lwowa, które są właścicielami Jaworzna, lecz banków. Mimo wysiłków ze strony interpe-

lantów nie można było wycisnąć z wiceprezydenta m. p. Sarego żadnych konkretnych cyfr odnośnie do tego, czy i jakie dochody przynosi gminie kopalnia. Stwierdzono natomiast, że mimo, iż gmina jest właścicielką kopalni, węgla nie posiada w dostatecznej ilości nawet na opał szkół, a zastępstwo sprzedaży na Kraków ma firma prywatna, która robi co się jej podoba. Sprawa kopalni jaworzniańskiej została odesłana do komisji finansowej i prawniczej.

Dużą wesołość wywołała na sali interpelacja radnego Chwastka, protestująca przeciwko jednostajnej podwyższeniu taryfy kominarskiej na całe miasto. Twierdził on, że na przedmieściach właściciele małych domów byłby pokrzywdzeni, gdyż posiadają domy o krótkich kominach, więc kominiarze mają tam mniej pracy.

Zmęczeni interpelacjami suwereni uchwaliли następnie en bloc porządek dzienny, obejmujący m. i. sprawę regulacji kilku ulic, nieśmiertelny od miesięcy ciągnący się przydział gruntu pod budowę Akad. Górniczej, podniesienie ryczałtu żywnościowego u brata Alberta itp.

Na dzisiejszym posiedzeniu dokonano wyboru 6 członków do komisji wyborczej okręgowej i obwodowej do Sejmu i Senatu.

student upierał się przy swem heroicznym postanowieniu. Dopiero żonka wzięła się doń ostro i tak długo suszyła mu głowę, że należy dbać o los dziecka, aż zdecydował się przyjąć spadek, jednakże sam nie chce zeń korzystać. 200 tysięcy dolarów przekazał żonie, resztę zaś pewnemu towarzystwu. Sam pracuje w pocie czoła jako zwyczajny farmer i cieszy się dobrym humorem, którego ani na chwilę nie mąci myśl o utraconym milionie.

(z) KRÓLOWE FILATELISTKI. Do zaciętych zbieraczek znaczków pocztowych należą: królowa belgijska Elżbieta i królowa włoska Helena. — Władczyni Belgii zapamiętała kompletuje album marek, by zbiory swe wzbogacić drogą wymiany z królową Heleną. Nasi filateliści, wśród których zasada „wymiany” znajduje gorliwych zwolenników, gotowi zwrócić się pisemnie do ukoronowanych „koleżanek”, by rozpocząć na wielką skalę wymienną szacherkę markami.

(z) ILE NIEMCY ZARABIAJĄ NA PSACH? Niemcy sami o sobie twierdzą, że zeszedli na psy. Ma to słusność o tyle, że handel psami kwitnie obecnie w najlepsze i wywóz tych czworonogów zwłaszcza do Ameryki, przynosi poważne dochody. Specjalne rasy psów niemieckich, n. p. owczarki, cieszą się ogromnym popytem, tak że cena takiego psa dochodzi do 1000 dolarów. Białe angielskie dogi — hodowane w Niemczech — sprzedaje się po pół miliona mk. za sztukę. I Niemcy, którzy wszystko umia sprzedać, z wszystkiego grosz wycisnąć, nie mają jednak pieniędzy na zapłacenie odszkodowań.

PANTEON NA KOSOWEM POLU. Jugosławia postanowiła 10 października b. r. w dziesięciolecie słynnej bitwy pod Kumanowem, gdzie zwyciężyli Serbowie i Bułgarzy nad Turkami, święcić szczególnie uroczyste. Położony będzie kamień węgielny pod nową świątynią, w której umieszczone będą kości bohaterów z wojny słowiańsko-tureckiej. Rząd zamierzył sprowadzić z zagranicy prochy wojewody Putnika, prezesa skupczyny Nikolicza, redaktora Fr. Supila, członka jugosłowiańskiego wydziału Milana Turicza, Ilterata i prezesa ministerium dra Vesnicza. Ma być na Kosowem Polu wzniesiony Panteon wedle planów Iwana Mesztrowicza.

PODATEK WYZNANIOWY zamierza wprowadzić rząd południowo-słowiański. Wedle projektu każdy członek religijnego stowarzyszenia czy związku ma płacić 10 proc. podatku na cele religijne.

TRAGICZNY ZGON AKTORA KINOWEGO. W N. Jorku, podczas zdjęć do kinematografu, zginął jeden z aktorów. Chciał on zastąpić w niebezpiecznym skoku z dachu omnibusu, uciekającego przed zbrodniarzem, który na ulicy, panne White, która w chwili, gdy wehikuł przejeżdżał pod torem kolejowym, położonym o 6 stóp nad omnibusem, ma się chwycić żelaznego pręta i wskoczyć do pociągu. Ten skok właśnie zamiast panny White miał wykonać ów aktor, ubrany w jej ukię, jasną perukę i odpowiednio ukształtowany. Niestety chciało, że nie pochwycił w porę pręta i runął z wysokości na ziemię, przyczem poniósł śmierć na miejscu.

Szczegóły włamania do sortowni listów amerykańskich.

Tajemnica lewej i prawej strony. — Przez otwór w murze. — Znalezienie 60 dolarów. — Wina spada w zupełności na władze kolejowe.

(P.) W związku z kradzieżą listów amerykańskich w sortowni listów na dworcu krakowskim, podajemy następujące szczegóły:

Na skutek już kilku dokonanych kradzieży listów amerykańskich w wyżej wspomnianej sortowni, dyrekcja poczty zarządziła ochronne ubezpieczenie pokoju, gdzie segreguje się listy, a więc zamurowano okno, przez które dostali się złodzieje ostatnim razem, następnie drzwi, prowadzące do innych biur, zaopatrzone w stalowe okucia i podwójne sztaby, a w drzwiach, prowadzących z korytarza, zrobiono okienko, aby posterunek, spacerujący po korytarzu, mógł zaglądać do sortowni, gdzie paliło się przez całą noc światło.

W dniu kradzieży, to znaczy w niedzielę, dnia 28 b. m., przyszedł rannym pociągiem z Warszawy o godzinie 6:30 listy amerykańskie. Urzędnik z sortowni odebrał listy i zapakował je w worki, poczem odniósł worki do sortowni i postawiono przy ścianie z lewej strony. Po załatwieniu tej czynności urzędnicy udali się do domu, ponieważ była to niedziela.

Gdy dyrektor poczty, p. Zygmunt Walczewski, zaglądał dla kontroli przez okienko o godzinie 11-tej rano, worki stały w zupełnym porządku, jednak po stronie prawej; na szczegól ten p. dyrektor Walczewski nie zwrócił uwagi, ponieważ nie był powiało-mniony przez urzędnika, w którym miejscu worki złożono. Z tego ważnego szczegółu widać, że już zaraz rano złodzieje rozpoczęli swoje nieczyste operacje. A to: dostali się przez budynek (front na plac kolejowy), będący w zarządzie kolei, gdzie mieści się drukarnia biletów kolejowych, na strych, na którym rozpoczęli przygotowania do włamania. Wyjęli cegły z sufitu nad sortownią, (złodzieje znali doskonale rozkład biur) i następnie świdrem wywiercili i wycięli piłką kolistą otwór, mniej więcej 60 cm. średnicy, w deskach powały. Przez otwór praw-

dopodobnie jeden ze złodziei spuścił się do sortowni, wejście zaś ułatwiła mu szafka z licznymi półkami, stojąca tuż pod wyłotem w suficie. Następnie wyjęto z worków listy i wytransportowano je na strych, gdzie w zupełnym spokoju, (o czym świadczą pozostałe ogarki od papierosów, ogryzki z owoców i numer „Kuryera Codziennego”) rozrywali listy i wyjmowali dolary.

Bramę główną budynku, przez którą weszli złodzieje, otwarto kluczem.

I tutaj musimy zwrócić uwagę na naganne stosunki, panujące w urzędzie ruchu na dworcu kolejowym. Jak można klucz od głównej bramy zostawiać na kołku w urzędzie ruchu? Wszak każdy mógł wziąć klucz na kilka godzin i dorobić sobie inny.

Pomimo kilku kradzieży w sortowni władze kolejowe, a zwłaszcza ministerium kolei nie uważało za stosowne zarządzić środki ostrożności i naraziło cały szereg osób na nieobliczalne straty.

Sledztwo toczy się w dalszym ciągu; przesłuchano cały szereg osób, wdrożono poszukiwania za podejrzanymi. W trakcie poszukiwań znaleziono na strychu 60 dolarów.

Sledztwo prowadzi pp. nadkomisarze: Gertler, Ryczkowski, Regner i wywiadowcy: Janowicz i Chałubiński.

Szkoda jeszcze nie ustalona.

Urzędowo donoszą: Dnia 27 sierpnia b. r. w niedzielę, dokonano do Generalnej sortowni listów amerykańskich w Urzędzie pocztowym Kraków 2, po raz czwarty śmiałego włamania przez otwór w suficie, wybity ze strychu, przyczem ograbiono znaczną ilość listów. Za pomoc przy wykryciu i ujęciu sprawców tej kradzieży wyznacza się nagrodę w kwocie 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) marek z tem, że przyznanie i wypłata tej nagrody nastąpi według uznania Ministerstwa poczt i telegrafów, z wykluczeniem drogi sądowej.

Z SALI SĄDOWEJ.

Ukraińska organizacja skautowa na usługach szpiegowskich

Jak już swego czasu donieśliśmy, aresztowana została nauczycielka — Ukrainka Kekyszówna — jedna z głównych organizatorek ukraińskiego skautu żeńskiego — (t. zw. Plastun).

Ze całej polskiej prasy — podnosząc już od długiego czasu fakt, że t. zw. „Plastun” nie jest tylko instytucją kulturalno-wychowawczą, lecz kuźnią zbrodni antypaństwowych — miała rację — udowodniło właśnie to aresztowanie. Oto Kekyszówna — prowadziła ordynarną akcję szpiegowską na rzecz Czecho-Słowacji. Materia-

ły dostawała od poszczególnych organizacji „Plastun” na prowincji — (rozrzucone one są po całym kraju) i zdradzała plany dystrykacji wojsk polskich w Małopolsce Wschodniej. Naturalnie za pieniądze — tu najbardziej „charakterystyczne” — „czcigodne bohaterki Ukrainy” — dostarczały tych wieści państwu ościennemu.

Dnia 31 b. m. odbędzie się w lwowskim sądzie karnym rozprawa przeciwko Kekyszównie o zbrodnię szpiegostwa.

LISTY Z KRAJU.

Z Nowego Sącza.

Nowy Sącz, w sierpniu.

ZEBRANIE POLITYCZNE. W niedzielę dn. 27 odbyło się w sali tut. Sokoła zebranie polityczne, na którym wygłosił referat b. minister Władysław Kucharski. Referent dwukrotnie przemawiając przedstawił w świetnym wykładzie dotychczasową politykę gospodarczą Państwa Polskiego. Szczelnie zapelniona sala oraz nadzwyczaj duże zainteresowanie zebranych świadczyły, że inicjatorowie szczęśliwą chwilę wybrali a referent aktualny temat poruszył, za co mu gorącymi oklaskami podziękowano. Niech to będzie szczęśliwym zadatkiem powodzenia pracy narodowej w naszym mieście a otucha w serce wstępując, widząc na sali reprezentantów tutejszej inteligencji wszelkich dykasteryj obok polskiego mieszczaństwa, uświadomionego narodo-robotnika oraz włościanina. O innych bolączkach naszego miasta doniosę w najbliższym czasie.

Czytelnik.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

ZIEMIOPŁODY.

Warszawa. Dokonane transakcje fr. st. Warszawa: mąka żytnia 80 proc. 25.500, otręby żytnie 11.500; fr. st. załadowania: żyto krajowe

18.550 — 18.800, — poznańskie 20.000, owies 23.000 — 22.800, jęczmień 18.700 — 18.200, mąka żytnia 70 proc. 31.000 — 32.500, żyto słabej, pszenica mocno przy małym załadowaniu, o-broły średnie.

Poznań. Żyto 17.8000 — 19.800, jęczmień brow. 16.900 — 17.900, owies 21.500 — 23.500, mąka żytnia 30.800 — 31.800, ospa żytnia 11.700. Popyt na mąkę żytnią, mąka pszenna bez obrotów. U-sposobienie spokojne.

Lwów. Na giełdzie transakcje pszenicą dob-rowej jakości, żytem oraz owsem silna pod-ż żyta i owsa; ceny żyta naogół utrzymane, popyt na dobrą pszenicę przy małej podaży; tenden-cya na ogół zwyżkowa, nastrój chwielny. Psz-e-nica krajowa 27.500 — 29.000, transakcje 29.000, żyto małopolskie 18.299 — 18.800, transakcje 18.400, owies małopolski nowy 20.000 — 21.200, transakcje 21.200.

Białystok. Ceny za pud, fr. Białystok miejske załadowania: Żyto 3.700, pszenica 4.800, jęczmień 4.300, owies 4.700, ziemniaki 1.300, mąka I gat. 7.500, — II gat. 7.000.

Baranowice. (Not. Sp. Akc. Handlu Ziem.). Ceny za pud: siano 600 — 750, żyto 2.600, jęczmień 2.700, owies 3.400, siemię lniane 6.500, ziemniaki 900.

Ostrowiec. (Not. Sp. Akc. Handlu Ziem.). Ceny za 100 kg.: pszenica 26.500 — 27.500, żyto 17.500 — 18.000, jęczmień 17.000.

Ruch giełdowy.

Warszawa (PAT) Giełda warszawska. Milio-nówka trans. 1590 1585, 4 i pół proc. Tow kred. ziem. za 100 rubli sprzedaż 225 kupno 218, 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. za 100 marek trans. 49 i trzy czwarte, 5 proc. m. Warszawy trans. 240 sprzedaż 245 kupno 238. Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych trans. 8675 8550 8565 sprze-daż 8586 kupno 8545, Dolary kanadyjskie trans. 6550 sprzedaż 8460 kupno 8420, Funtury szterlingi 38550, Korony czeskie 323, Marki niemieckie 6'35 6'75 6'60. Czeki: Gdańsk trans. 620 650 645, sprzedaż 660 kupno 630, Belgia trans. 626 623, sprzedaż 6'60 kupno 6'30, Londyn trans. 38775 38375 38400 sprzedaż 38550 kupno 38250, Nowy Jork trans. 8680 8590 sprzedaż 8610 kupno 8570.

Zurych (PAT) Berlin 0'32 Holandia 204 i trzy czwarte Nowy Jork 524 i trzy czwarte, Londyn 2355 Paryż 40'27, Praga 19'00, Warszawa 0'06 i pół, Austr. korona stempl. 0'00 i trzy czwarte.

Nadesłane.

(Za tę rubrykę redakcyja nie odpowiada.)

Ostrzeżenie.

4814

Ostrzega się PT. Publiczność przed niejakim M. Tillemannem, Zwierzyniecka 4, który ogłasza się iż posiada patentowane opaski przez dra z Pesztu wynalezione ip. „Radikalne leczenia”. Okazało się przy zbadaniu, że jest to zwykły wyzyskiwacz z zawodu podobno fryzjer, który przez szumno ogłoszenia naciaga ludzi na bająnskie sumy. Nie jest on fachowcem, lecz pokryjonną podrabia system pasków niedozwolonych. Przeciwno niemu wdrożone zostały dochodzenia tak przez władze przemysłowe jak i sądowe.

Prawdziwość tego potwierdzić mogą strony zgłaszające się z uzaleniem.

A. M. Mirkiewicz, Kraków.

Restauracja „STARY TEATR”

wydaje obiady od godz. 12 do godz. 5 po poł.

GABINETY

z pianinem, urządzone stylowo dla zebrań towar.

Przyjmuje zamówienia na wesela i obiady.

Wystawiamy na TARGACH WSCHODNICH

Pawilon Główny, miejsce 2560.

Vertex

z ciągniętego drutu najtrwalsze lampki oszczędnościowe

Zakłady Elektryczne „Vertex”

Warszawa, Marszałkowska 98. 4776

Do Czytelników „Gońca Krakowskiego”!

Najtańsze źródło zakupu towarów manufakturowych i najsumienniejsze wykonanie zamówień jest tylko w

Warszawskiej Spółce Manufakturowej

Warszawa, Jasna 18/20. Tel. 243-80

która posiada na składzie wszelkie to-wary manufakturowe.

Prosimy wyżej wymienioną firmę nie zrównywać z innymi ogłaszającymi się firmami.

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Dunajewskiego 7. Telefon 2502

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9— w po południe i od godziny 4—7 wieczorem

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetry w zwykłych ogłoszeniach Mk 66. — Układ tabelaryczny Mk 80. — Nadstawne Mk 130 — Nekrologi Mk 80. Komunikaty po kronice Mk 150. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 150. — Na 1-szej stronie Mk 300. — Przed tekstem na 2-jej lub 3-jej stronie Mk 160. — Drobne ogłoszenia po Mk 30 za wyraz, matrymonialne i korespondencje prywatne po Mk 80 za wyraz (tusty druk podwójnie). — Ogłoszenia zamiejscowe o 50% drożej. — Ogłoszenia w dnie świąteczne o 25% drożej.

WOLNE POSADY

Rutynowany buchalter-bilan-sista poszukiwany. Zgłoszenia pisemne: Fabryka papieru S. W. Niemojewski, Bielsko, lub ustne z grzeczności przyjmują Polbal, Kraków, Lubicz 2. 4774

Blagły stenograf potrzebny natychmiast. Zgłoszenia pisemnie z referencjami pod „Stenograf” 4762

Zdolnego malarza do pracowni figur i zabawek poszukuje fabryka. Warunki według umowy. Zgłoszenia jak najszybsze, „W. H. prowincya” 4633

Poszukuje posady za ekonomą. Ordynariusza lub dozorecy z dobrymi świadectwami były jeniec 5-tej rol. Syberyjskiej Dywizji plutonowy Stanisław Sudorowski, Bochnia, ul. Krakowska 26. 4487

POSAD SZUKAJĄ

Emer. urzędnik z najlepszą kwalifikacją poszukuje zajęcia biurowego. Zgłoszenia pod „Urzędnik” do Administracji „Gońca” 4273

Energiczny rolnik poszukuje posady ekonomą. Liczy lat 50. żonaty bezdzietny. Łaskawe zgłoszenia „Pilny”, do „Gońca Krakowskiego” 4652

Samodzielny kierownik stolarni poszukuje posady. Jest dobrze wykwalifikowany we wszystkich pracach i rysunkach. Oferty nadsyłać do „Gońca”, pod „Kierownik stolarni” 4631

Agent na całą Polskę poszukuje zastępstw. Złoży kaucję. Dochód gwarantowany nie może być mniejszy niż 200.000 miesięcznie. Jaroński Kraków, do Administr. 4761

Urzędnik administracyjny o-beznanany dokładnie z agendami budowlanymi ze znajomością buchalterii oraz języka niemieckiego poszukuje posady w przedsiębiorstwie przemysłowym lub drzewnym łaskawe zgłoszenia pod „Administrator” do Administracji „Gońca” 4723

Przeczelnik chętnie poszukuje posady. Karol Kosarz, Baczkowice 52 pow. Biała. 4554

Żołbitnik doskonały, podmajstry murarski, zmieni chętnie posadę. Łaskawe zgłoszenia „J. Ch.”, do Administracji 4632

Absolwent 2-letniej szkoły handlowej pragnie nabyć fachowych wiadomości w sklepie korzennym. Zgłoszenia „Z. M.” do Administracji 4634

KUPNO

Kupię mało używaną maszynę do pisania. Podać system i cenę do Administracji pod „Maszyna” 4786

Kupię willę za miastem z ogrodem i komfortem. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „Obywatel” 4782

Kupię gater i lokomobilkę na 25—30 HP. Juliusz Bodnar Stanisławów, Kamińskiego 23. 4712

Zęby sztuczne nowe i stare kupię w większej ilości. „Dentysta” płaci najwyższe ceny. 4760

Automat muzyczny kupię. Proszę posłać cenę do Administracji dla „Jerzego” 4651

SPRZEDAŻ

Łóżko blaszane z materacem tania sprzedam zaraz. Wiadomość w Administracji „Gońca Krakowskiego” Dunajewskiego 7. 1 p. 4796

Odpiski papieru i makulaturę sprzedam w większej ilości. Zgłosić się do 31 sierpnia pod szyfry H. B. do Administracji 4653

Dwa łóżka mosiężne z wkładami do sprzedania. Podgórze Lwowska 13. 4655

MATRYMONIALNE

Zmobilizowany kapitan zdolny przemysłowiec poślubi pannę lub bezdzietną wdowę z odpowiednim posagiem. Zgłoszenia tylko serjo traktowane, nadsyłać pod adresem „Janusz” do Administracji „Gońca Krakowskiego” 4785

ROZNE

Paulenki uczęszczające do szkół znajdują dogodny pomieszczenie z utrzymaniem, i rodzicielską opieką na warunkach przystępnych. Wiadomość: Topolowa 21, I piętro, drzwi Nr. 6. 4745

Ucznia lub uczennicę z niższych klas szkół średnich przyjmę na mieszkanie na dogodnych warunkach. Wiadomość Kraków, Czarnowiejska 7 I p. St. Neidrowa.

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Henryk Wojtaszek, z 11 p. p., unieważnia się. 4802

Liś Wojciech plutonowy 4 p. Leg. unieważnia dokument zwolnienia. 4803

Zgubioną kartę zwolnienia sierż. Konika Stanisława 17 p. p., unieważniam. 4811

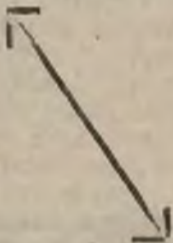
Zgubiono w pociągu na przeźrzeni, Ustrzyki-Bytów dnia 23 VII portfel amerykański zawierający papiery wartościowe osobiste, krajowe i amerykańskie, wystawione na nazwisko Piotr Czeremys Ustrzyki pow. Liszko. Łaskawo znalazca zechce właściciela powiadomić listownie za odpowiednim wynagrodzeniem. Piotr Czeremes Ustrzyki Dobne. 4812

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Stanisław Dobranowski, unieważniam. 4806

Unieważniam skradzioną kartę wojskową wystawioną przez P. K. U., w Wadowicach na nazwisko Jana Piela, ur. w 1901, w Łaskowiu. 4807

Wojskową kartę zwolnienia Maryana Matzenauera z Krakowa zgineła, którą się unieważniam. 4717

Przypominamy nprzejmie, że już najwyższy czas odświeżyć odzież, firanki, portyery i dywany na sezon jesienny. Później nawał pracy przeszkadza szybkiej dostawie.

- ul. Ska z ogr. od Czarnowiejska 72
- Piorwańska 29 Zwierzyniecka 17
- Grodzka 51 Karmelicka 1
- Sebastjana 10 Karmelicka 9
- Długa 1 Dietla 41
- Długa 11a Lwowska 16

SEMINARYJNE KURSA MATURYCZNE

„PEDAGOGJUM”

Prof. Jana Pilcha

(Kurs 1-roczy i 2-roczy) 4559

przygotowują do egzaminu dojrzałości w państw. seminarjach nauczycielskich.

Nauki udzielają tylko profesorzy państw seminarjum naucz. męskiego i żeńskiego w Krakowie.

Wpisy i informacje codziennie od g. 11—12 Kraków, ul. Szujskiego 5.

SŁONE SIANO zaraz wagonowo dostarcza pod przystępnymi warunkami MELMA Sp. dla handlu ze Wschodem Lwów Zyblikiewicza 24 4741

W. KUCHARSKI, SP. AKC.

Fabryka drutu i wyrobów drucianych

(przedtem J. GORECKI, W. KUCHARSKI I SP. TOW. AKC.)

Kraków-Podgórze, ul. Romanowicza 5.

TELEFON Nr. 277.

Salon mód „MEWA”

STEFANII BIEGAŃSKIEJ

Kraków, Rynek Gł. 8

poleca kapelusze damskie na sezon obecny w wielkim wyborze. Przyjmuje wszelkie roboty w zakres modniarstwa wchodzące. Na składzie dodatki do kapeluszy. Specjalność firmy: wykonanie bez zarzutu, punktualność, ceny umiarkowane. 4777

Jednoroczne i dwuletnie KURSA MATURYCZNE

Prof. CHOLEWY

prosperujące od 6 lat, które już kilkuset Indziom obojga płci skutecznie dopomogły do zdobycia patentu dojrzałości przygotowują do matury

w gimnazyach i szkołach realnych, oraz do egzaminów z 6 klas gimnazyalnych i realnych. Umieszczenie kursów znajduje się w lokalu widnym, czystym, w ziemi opłanym. Nauki udzielają regularnie w liczbie 5—6 godzin dziennie doborowi profesorowie, doświadczeni w stosowaniu skróconej metody. 4495

WPISY przyjmuje i informację udziela kierownik w swej kancelarii przy ulicy Loratańskiej, 16, II. p., drzwi 11, codziennie w godzinach od 11—1 i od 4—8 popołudniu. — Dokumenty należy przynieść ze sobą.

Prospekty przesyła się pocztą bezpłatnie.

II. TARGI WSCHODNIE we Lwowie, od 5—15 września 1922.

Dzień otwarcia 5. września 1922.

CENTRALNY RYNEK zakupów fabrykatów i surowców

KUPCY i UCZESTNICY zechcą celem uzyskania mieszkania zgłaszać się listownie lub osobiście jaknajrychlej do BIURA MIESZKANIOWEGO Targów Wschodnich, Lwów, ul. Senatorska 6.

4804

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE ZMIĘKCHA I USUWA CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego.

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. Objawy (początkowe). Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobołowania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatkę, wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszkię stołcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. 4437

Blizszych informacji, udziela: Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr 5.